

Részlet a Hóesés Rómában című regényből

A mondatok megint olyanok voltak, mintha Ladislaus vizsgázni akarna, aztán a leendő anyósára nézett, belékapaszkodott a szemével, és Borka megértette, hogy Ladislausnak, aki az anyja és az apja, és a gyógynövények latin neve meg a dátumok közt nőtt fel, ők sokan vannak így egyszerre. Ha Borka apja kérdezett valamit, Ladislaus akkor is a leendő anyósára nézett, úgy válaszolt, röviden, katonásan.

Legfeljebb egy-két emberre tudott figyelni, és ha tehetett, a sarokba ült. Taki, ha náluk volt, mindig középre ült. Igaz, Taki portás volt, és nem matematikus, mint Ladislaus. Egyszer megkérte, még az elején, mondja el neki, hogy mivel foglalkozik. Ladislaus jó ideig hallgatott, aztán azt mondta, szakcikkek fordításával vagy szerkesztésével.

– Nem érdekel a matematika. A nyelvek érdekelnek és... – elharapta a mondatot. Borka nem sürgette. Megszokta, hogy Ladislausnak idő kell. Az elején kérdezett és kérdezett, míg észrevette, hogy a férfi többet mond, ha egyszerűen hagyja beszélni.

Ladislaus oldalról rásandított, mielőtt kimondta:

– És a Monarchia.

– A Monarchia? – kérdezett vissza Borka. A Monarchia olyasminek tűnt, mint a nagymama napernyője az előszobai szekrényben vagy a Groszmutti lengyel Bibliája, amelyet ő ugyan még kibetűzött valahogy, de amelyből Borka már egyetlen szót sem értett, és nem is érdekelte.

– Sem te, sem én nem lennénk, ha az nincs – magyarázta Ladislaus. Borka a legszívesebben visszafordult volna, hogy végigrohanjon a Népköztársaság útján, amelyet maguk közt Andrassy útnak hívtak, és amikor elszólta magát, kiderült, hogy Ladislaus szülei is úgy hívják, aztán az anyósa valami végeérhetetlen mesébe kezdett arról, hogy a háború előtt, ha Pestre jöttek, csak a Király utcában vásároltak, ahol volt egy méterárubolt.

– Nem lennénk, hát aztán – vágta oda Ladislausnak, és felrémlett előtte Les arca, aki képzelt városokat épít, meg Júliáé, aki szakadt csepeli gyárakba megy be hamis engedéllyel, hogy munkásnőket fotózzon. A Monarchia sem volt valószínűbben létezhető, mint egy papír Pompei vagy a tejgyári líra.

– Mások lennénk – tette hozzá, hogy szelídítsen valamit a mondaton. Az, hogy az apja félig olasz, félig német, azok közé a dolgok közé tartozott, amiről nem beszéltek. Mint ahogy arról sem, hogy Lola zsidó, hogy Géza menyasszonya is az volt, hogy a Groszmutti Bécsben született. Úgy sejtette, arról sem fognak beszélni, hogy a férje meg félig horvát az anyja révén. Borkának ez a horvátság csak annyi volt, mintha azt mondaná a főpincérnek, írja a többihez.

– Mások vagyunk – mondta Ladislaus, de ahogy beléptek a színházba, tényleg nem beszéltek többé az egésztől.

Borka még az éjjel, a talpát az asztal keresztfájának nyomva végiggondolta az elejétől, hogy megértse, mikor romlott el. Vagy, hogy mi az, ami elromlott.

Megpróbált visszaemlékezni a férfi arcára, amint odalép hozzá a pályaudvar lépcsőjén, és megkérdezi, segíthet-e, először olaszul, aztán németül. Júliától jött, akit ott hagyott Velencében, megmondta neki, hogy inkább gyereket akar. Bécsben aludt, onnan utazott vissza a dögnehez bőrönddel, és megállt egy pillanatra a lépcsőn, amikor Pestre ért. Akkor lépett oda hozzá Ladislaus. Többet, akárhogy erőlködött, nem tudott felidézni.

A férfi pár hónap múlva bejött az antikváriumba. Műszaki szótárat keresett. Ő megismerte, a férfi nem ismerte meg őt. Már fél éve találkoztak, amikor egyszer meghívta színházba. Szombat este volt, és Borka visszaintett az apjának, aki a kitárt ablakból utánuk hajolt. Ahogy belekarolt a férfiába, olyan volt, mintha évek óta házasok lennének. Taki ilyenkor átfogta a derekát, vagy kézen fogta, máskor berángatta csókolózni az üres telekre. Elképzelte, hogy behúzza Ladislaust az üres telekre, amelyen a fák úgy hajoltak össze, hogy még az sem látott be a közepére, aki a szélén állt. De a férfi, amióta megismerkedtek,

csak a homlokát csókolta meg, vagy a kezét. Olykor, ha hazakísérte, és ő odanyújtotta neki a száját, épp csak rálehelte, aztán jó éjszakát kívánt.

– Intelligens ember nem csinál jelenetet – mondta neki egyszer, amikor ő rácsapta az öccsére az ajtót.

Értelmetlen apróságokon szólalkoztak össze, Les széthagyta a csavarhúzókat.

– Akkor vakard te a szart utána! – vágta Ladislaus fejéhez, de az nem válaszolt, a kabátját a karján tartva lelépett a megálló előtt az úttestre, és felnézett a kanyarba, hogy jön-e a busz. Ott állt jó egy percig, csak az utolsó pillanatban lépett vissza, amikor begördült a nyolcas.

Nem szóltak egymáshoz a Március 15. térig. Borkának eszébe jutott, hogy akárhányszor összekaptak Júliával, az unokahúga néma lett. Soha nem kiabált vissza. Csak ő kiabált. Júlia állt vele szemben, és karba tett kézzel figyelte. Egyszer ütötte meg, teljes erőből. Kisgyerekek voltak, és Júlia felemelte a kerítést a két telek közt, aztán áttolta alatta a macskát.

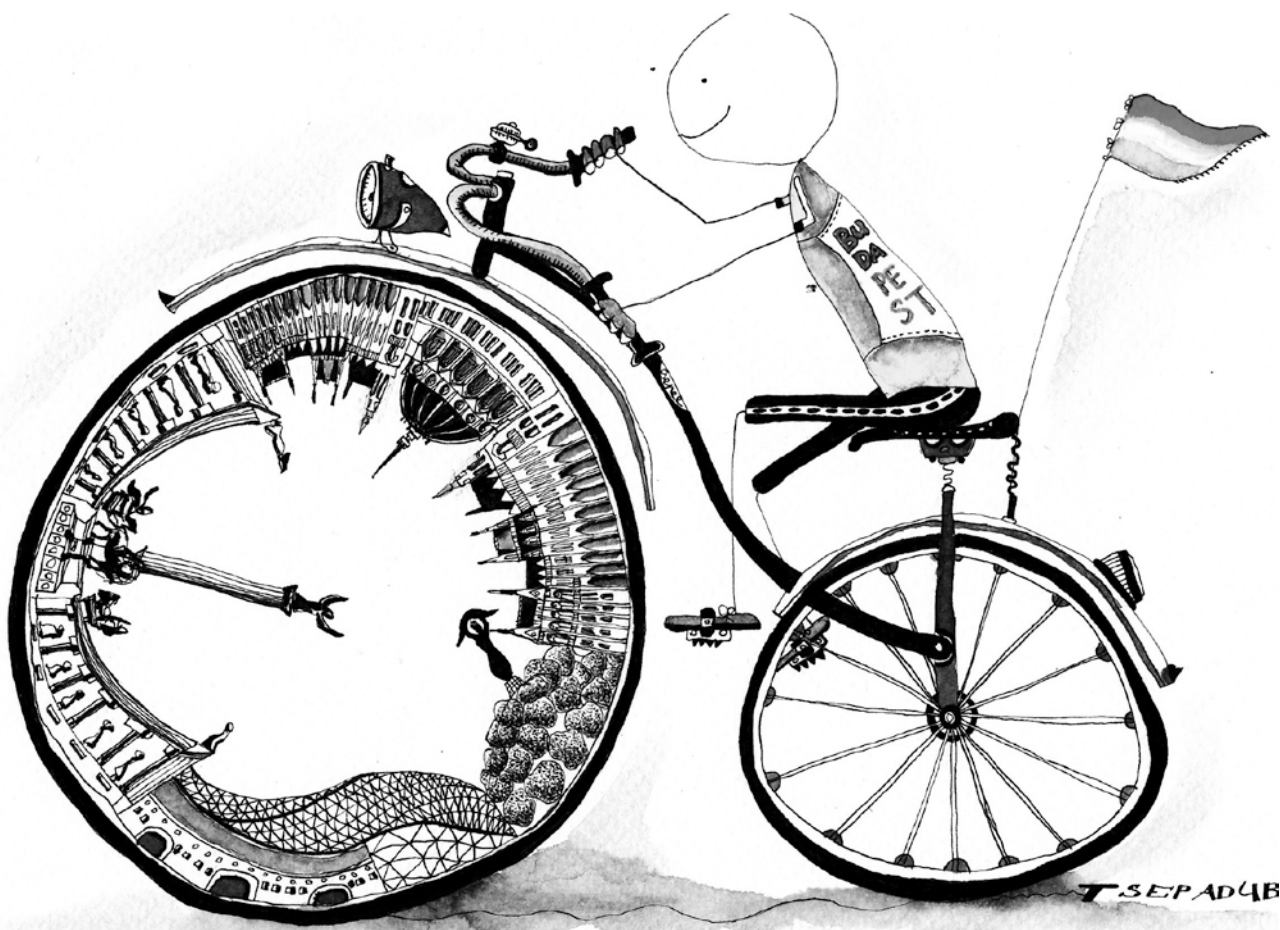
– Az az enyém volt. Nem vihetem fel, de az enyém – kiabálta, de Júlia csak guggolt ott, és nézte az állatot, amely fölfelé szaladt, a régi ház felé. A nagy, fekete-fehér macska egy pillanatra megállt, visszanézett, mintha megköszönné neki.

– Át akart menni – válaszolt csendesen. Borka az arcát ütötte meg, tiszta erőből. Júlia hátrátántorodott, neki a kerítésnek.

– A kert lehet a tiéd, de a macska nem a tiéd. Az él. Semmi sem valakié, ami él.

Néha összefolyt benne Ladislaus és Júlia egy-egy mozdulata. Ahogy a férfi állt a busz végében, mintha egy láthatatlan kerítésnek támaszkodna, az idézte fel benne a délutánt a kertben. Ahogy leszálltak, és újra belekarolt, egy pillanatra megállt. Meg kellene ütni. Vagy ki kellene húzni a kezem, és itt hagyni – gondolta, de ahogy a férfi kérdően rápillantott, azt válaszolta:

– Csak a cipősarkam. Azt hittem, beakadt.

Kiss Adél grafikája